

A MAGYAR KIRÁLYI MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM TÁJÉKOZTATÓJA

M. Kir. Mezőgazdasági Múzeum épületsorozatjának részlete

KIADJA:

A FALUSZÖVETSÉG, BUDAPEST, V. KERÜLET, ZOLTÁN-UTCA 8.

ÁRA 5000 KORONA

A MÚZEUM VEZETŐSÉGE:

IGAZGATÓ

PAIKERT ALAJOS

MINISZTERI TANÁCSOS

OSZTÁLYVEZETŐK

DR. IBOS JÓZSEF
KISÉRLETÜGYI IGAZGATÓ

CLEMENT KÁROLY
ERDŐTANÁCSOS

TITKÁR

HERTELENDI ADOLF

A múzeum díjtalanul nyitva van: Hétfő és péntek kivételével mindennap, tehát vasárnap is, d. e. 10-től 1 óráig, felváltva a Vajdahunyadi csoport és a Renaissance-csoport.

A könyvtár szintén díjtalanul nyitva: Hétfő, péntek és vasárnap kivételével minden nap d. e. 10-től 1 óráig

A FALU KÖNYVTÁRA

Szerkeszti: DR. BODOR ANTAL

Kiadja a Faluszövetség (Budapest, V. kerület, Zoltán-utca 8.)

	Korona
1. Nyáry Andor : Az erdő. (Színdarab egy felvonásban.)	7.000
3. Bene Lajos : A falu hajnala. (Színdarab három felvonásban.)	7.000
4. Révfy Géza : Dalosegyesületek útmutatója. (30 férfikar dalegyletek részére.)	40.000
5. Dr. Bodor Antal : Falusi egyletek, körök címtára és útmutatója, Magyarország helységnévtárával	40.000
7. Dr. Gaár Jenő : Népszerű jogi útmutató	14.000
8. Dr. Kovácsics Sándor : Anya- és csecsemőgondozás népszerű útmutatója	14.000
11. Bene Lajos : A magyar falu társadalma	40.000
15. Borus Ferenc : Villamosság falvainkban	7.000
18. Máhr Mária : A hatodik testvér. (Színdarab.)	7.000
19. Dr. Prack László : Kisgazdaságok Bajorországban	14.000
20. Csörgey Titusz : Madárvédelem a kertben	7.000
21. Gróf Széchenyi István emlékezete	7.000
22. Anghy Csaba Gejza : Az állattenyésztés alapelvei	14.000
23. Kádár Lajos : Méhészkedés alapismerete	14.000
24. Szakoktatás és falugondozás úttörőjének önéletrajza	14.000
25. Jósavay Gábor : A falu nótáskönyve : 100 magyar dal hangjegye	30.000
26. Csizmazia György : Nova község monografiája	7.000
27. Kozma Imre : Bízatok a magyar földben (Színdarab 1 felv.)	7.000
28. Földes Géza : Szőlőföldem szép határa (Falusi történetek)	14.000

Népakadémiai előadások vezérfonalai.

Egy-egy füzet ára 10.000 korona.

Dr. Gerlőczy Zsigmond : Egészségi tanácsok a falunak és mindenkinek.

Dr. Aujeszký Aladár : A legapróbb teremtmények.

Nagy Márton : Falusi építkezés.

Szabó Dezső : Magyar történelem.

Kőrösi Albin : Az ember és állat élete.

Kőrösi Albin : A növények életéről.

Dr. Ballenegger Róbert : A termőföldről.

Klemp Gusztáv : Népies vegytan.

Dr. Weis István : A magyar közigazgatás szervezése.

**Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata
és a Pátria Irodalmi Váll. és Nyomdai R.-T. (Budapest, IX., Üllői-út 25.)
kiadásában megjelent gazdasági szakkönyvek jegyzéke**

Gazdálkodásról általában. Talajművelés.

	Pengő
Gyárfás: Sikeres gazdálkodás szárazságban. Magyar Dry Farming...	10.40
Kodolányi: Mezőgazdasági munkák és teendők...	2.80
Konkoly Thege S.: A világverseny és mezőgazdaságunk jövője...	1.20
Kovácsy: Többtermelés a mezőgazdaságban...	6.40
Mezőgazdasági Útmutató. 2 kötet	4.—
Reichenbach: A munka eredményeinek fokozása a mezőgazdaságban...	2.80
Szilárd: Mezőgazdaságtan. 2 kötet	14.80

Növénytermelés. Trágyázás.

Ábrai: Kukoricaterméseink fokozása	1.—
Bászel: Korai burgonya termelése	1.60
Beke: A burgonya termelése	3.60
Bittera: Növénytermesztés. I. Általános rész. II. Különleges rész	15.20
Cserhádi: Istállótrágya	—80
Fabricius: A magyar növénynevelés	4.80
Földes: Az erdő, annak művelése stb.	1.60
Füredi: Len és kender termesztése	1.60
Grabner: Gabonafélék termesztése	—80
— Gazdasági növények nevelése	5.60
Gyárfás: Olajnövényeink termesztése	2.40
Kerpely: A jó dohánykertész	2.—
Konkoly Thege S.: Szántóföldi szalastakarmánytermelés	1.60
Kreybig: Gyakorlati mezőgazdasági és növényélettan	4.—
Lipschütz: Mésznitrogéntrágya alkalmazása	1.20
Praznovszky: Dohánytermelés és kezelése	2.40
Reichenbach: A gabonatermés fokozása	1.60
Ruffy: A napraforgó termelése	—60
Schrecker: Az istállótrágya kezelése. 2. bővített kiadás	6.40
Surányi: A káposztatermesztése	—80
Wickl: A kószárfűz termesztése	—80

Kertészet. Szőlőművelés. Borászat.

Angyal Dezső kertészeti munkái. Összeválogatta: Mahács Mátyás.	
— I. Gyümölcsstermesztés	14.80
— » II. »	17.20
— » III. Konyhakertészet	10.40
— » IV. Gyümölcsismeret (Pomológia)	22.—
Bászel: Konyhakerti növények szántóföldi termesztése	1.60
Buchta: Gyümölcsstermesztésünk múltja és jövője	—80
Csérer: Szobanövények ápolása	1.60
Czapáry: Zöldségstermesztés	2.—
— Virágtenyésztés. Új teljes kiadás	8.—
Jablonowski: A gyümölcskert védelme az élősködők ellen	2.—
Drucker: Az 1924. évi új magyar bortörvény	2.80
Kis kertész. A kertészsegédi vizsgára készülő kertésztanulók használatára	5.60
Magyar: A rózsák oltási alanyai	1.80
— Az árnyékos kert pázsitpótló növényei	1.80
Molnár: A gyümölcs értékesítése	1.60
— Szőlőművelési kate	2.40
Németh: Konyhakerti növénytermesztés	1.60
Ordódy: A szőlő trágyázása	2.40
Páter: Milyen gyógynövényeket termesszen a kisgazda	—80
Pettenkoffer: A jó pincegazda	1.60
Thoroczka-Wigand: A kert. (Elvirult kertek. — Kertjeink a jövőben. — Virágok a lakásban)	4.—
Végh: Bolgárkertészet	1.60

Állattenyésztés. Állatgyógyászat. Takarmányozás.

	Pengő
Andrássovich : Kecsketenyésztés	1.60
Cselkő : A takarmányozás alapvonalai	1.60
— Fejőstehenek okszerű takarmányozása	—,80
— Marha-, juh- és sertéshízlalás	—,80
— Takarmányozástan	6.80
— 494 kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából	5.60
Dorner : Sertésitenyésztés	—,80
Döhrmann : Lóitenyésztés. 2 kötet	9.60
— A katonai pótló itenyésztése	—,80
— Az igásló itenyésztése	1.60
Gondos : A tej és vizsgálata	2.—
Hutyra—Marek : Állatorvosi belgyógyászat. 2 kötet	37.20
— Törvényszéki állatorvostan, 2. kiadás	11.60
— Tudnivalók az állatforgalmi szavatosságról	1.80
Illés : A vadór. Új, bővített kiadás	11.20
Jablonowski—Kadocsa : Patkányveszedelem	1.20
Kenese : Háziállataink takarmányozása	3.20
Konkoly Thege S. : Állattenyésztésünk fejlődésének fő feltétele	2.80
Kovács I. : A gyapjú minősítése	2.80
Kovácsy : Szarvasmarha itenyésztése	1.60
Kukuljevic : Védekezés a ragadós állati betegségek ellen	3.60
Lukács : Első segélynyújtás az állatok megbetegedéseinél	1.60
Landgraf—Hankó : Tőgazdasági tanácsadó	2.40
Magyarország állattenyésztése. Szerk. Konkoly Thege Sándor dr. Kötve :	
I. kötet. Wellmann O. : Szarvasmarhatenyésztés	6.—
III. » Dorner B. : Sertésitenyésztés	6.—
IV. » Kovácsy B. : Juhtenyésztés	6.—
Matlaszkovszky : Állattenyésztési tanácsadó	—,80
Rácz : Külföldi állattenyésztési karcolatok	2.80
Rodiczky : Kecsketenyésztés	1.60
Tátray : Lóitenyésztés és a ló külső formáinak ismertetése	3.60
Ujhelyi : Tejgazdaság dióhéjban	—,80
Wellmann : Általános állattenyésztés	6.40
Witthen : Húsertés-itenyésztés időszerű kérdései	—,80
Zaitschek : Fejőstehenek takarmányozása	—,80
Zimmermann : A pata ápolása	—,80

Baromfi-, nyúlitenyésztés és méhészet.

Andrássovich : Házinyúlitenyésztés és értékesítés	2.—
Balázs—Winkler : Baromfibetegségek	2.—
Hreblay : Baromfitenyésztés	1.60
Kovách G. : A házinyúl mint haszonállat	—,80
Winkler : Baromfihízlalás és értékesítés	—,80
— Baromfiólak és itenyésztési eszközök	1.60
— Baromfitenyésztés	6.40
— Mesterséges keltetés	—,80
— » csibenevelés	1.60
Rodiczky : A méhészet vezérfonala	—,80

Mezőgazdasági technika és építéset.

Doletsko : Takarékos építkezés	1.60
Groffits : Gazdasági építéset	6.40
— Gazdasági építéset dióhéjban	1.60
Rády : Szélmotorok a mezőgazdaságban	1.20
Sporzon : Kisgazda mezőgazdasági gépei	3.20
Semsey : Zöldtakarmány-elraktározók. Silók	—,60

Üzemtan és számtartás. Szövetkezés.

Károly : Mezőgazdasági üzemviszonyok és eredmények	5.60
Ormándy : Egyszerű számtartás, tekintettel az aranymérlegre	10.40
— Mezőgazdasági kettős számtartás	6.40
Pártos : Magyar szövetkezeti évkönyv 1926, Kötve	8,—

Köztelek Olcsó Könyvtára

Szerkeszti: **Buday Barna.**

A „Köztelek Olcsó és Gazdasági Könyvtára” minden füzetét hazánk legkiválóbb szakírói, könnyen érthető, népies módon írják; a modern gazdálkodási tudomány legújabb vívmányait felölelő, magas színvonalú, értékes munka minden egyes füzet.

Pengő

As istállótrágyáról. Irta: Cserháti Sándor...	—80
A szarvasmarha tenyésztése. Irta: Kovácsy B.	1:60
A gabonafélék termesztése. Irta: Grabner E.	—80
Baromfi-tenyésztés. Irta: Hreblay Emil	—1:60
A jó pincegazda. Irta: Pettenkoffer Sándor	—1:60
A takarmányozás alapvonalai. Irta: Cselkó I.	1:60
Gyógynövények termesztése. Irta: dr. Péter B.	—80
Az igásálló tenyésztése. Irta: Kis Mihály	—1:60
Sertéstenyésztés. Irta: Dorner Béla. 3. kiadás	—1:60
A kisgazda gépei. 2. füzet. Irta: ifj. Sporzon Pál	3:20
Fejőstehenek takarmányozása. Irta: Cselkó I.	—80
Baromfi-hizlalás és értékesítés. Irta: Winkler J.	—80
Állatteny. tanácsadó. Irta: Matlaszkovszki T.	—80
A méhészet vezérfonala. Irta: dr. Rodiczky J.	—80
Marha-, juh- és sertéshizlalás. Irta: Cselkó I.	—80
Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél. Irta: Lukács Aladár	—1:60
Kecsketenyésztés. Irta: dr. Rodiczky J.	—80
Gazdaságok berendezése. Irta: Matlaszkovszki	1:60
Az erdő művelése stb. Irta: Füldea János	—1:60
Teljesgazdaság dísházában. Irta: Ujhelyi J.	—80
Len és kender term. Irta: Fűredy Lajos	—1:60
Korárfűz termesztése. Irta: Winkl Gyula	—80
Baromfiórák és eszközök. Irta: Winkler J.	—1:60
A pata ápolása. Irta: Zimmermann A.	—80
A gyümölcskert védelme. Irta: Jablonowski J.	2:—
Zöldségtermesztés. Irta: Czapáry Bertalan	2:—
Katonai pöttyé tenyésztése. Irta: Kis Mihály	—80
Gyümölcs értékesítése. Irta: R. Molnár István	1:60
Baromfibetegségek. Írták: Balás K. és Winkler J.	2:—
Gazdasági építészeti. Irta: Groffits Gábor	—1:60
Szántóföldi szalastakarmánytermelés. Irta: Konkoly Thege Sándor dr.	—1:60
A jó dohánykertész. Irta: Kerpely Kálmán	2:—
Védekezés a ragadós állati betegségek ellen. 2. füzet. Irta: dr. Kukuljevič József	3:60
Mesterséges keltetés. Irta: Winkler János	—80
Hábornok gazdálkodás. Irta: Matlaszkovszki T.	2:—
Bolgárkertészeti. Irta: Végh Kálmán Mátyás	—1:60
Gabonatermés fokozása. Irta: Reichenbach B.	—1:60
Mesterséges csibenevelés. Irta: Winkler J.	—1:60
Mezőg. Utmutató. I. Növényterm. kérdések	2:—
„ „ II. Állatteny. kérdések	2:—

Köztelek Gazdasági Könyvtára

Szerkeszti: **Buday Barna.**

Pengő

Doletsko F.: Takarékos építkezés	1:60
Andrássovich Géza: Kecsketenyésztés	1:60
Bászai: Korai burgonyatermesztés	1:60
Csérer Gy.: Szobanövények ápolása	1:60
Bászai: Konyhakerti növények szántóföldi termeszt.	1:60
Witthen: A hussertésztésztés időszakos kérdései	—80
Landgraf-Hankó: Tőgazdasági tanácsadó.	2:40
Czapáry: Virágtenyésztés	8:—

Megrendelhetők a „Patria” R.-T. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői út 25. (Köztelek)

A Magyar Királyi Mezőgazdasági Múzeum.

A küzdelemmel és válsággal teli jelesenben Magyarország multbeli nagyságát, erejét hirdeti s jobb jövőnkbe vetett bizalmunkat fokozza a világszerte páratlanul álló mezőgazdasági múzeumunk.

A városligeti tó csodás panorámáját alkotó ódon bástyák, templom s vár-falak, Béla király névtelen krónikásának szobra s a kastély büszke méltósága küzdelemben és dicsőségben gazdag ezer év emlékét varázsolják elénk. Bent a termék végnélküli sorában pedig érdekes és tanulságos gyűjtemények szín-pompás, gazdag csoportjai el nem vitázható kulturfölényünket s közelmultunk bámulatraméltó örökifejtését tanúsítják.

Honfoglaló őseink vadászó és halászó eszközeitől a tudományos kutatás leg-tökéletesebb műszeréig, a kezdetleges faekétől a mélyen szántó gézekéig, a kézimalomtól a modern cukorgyári berendezésig gazdasági haladásunk minden fokozata élénk tárul s gyönyörködtetve tanít, céltudatos munkára serkent mindenkit. Belterjes uradalmak, jeles szakiskolák s kísérleti intézetek szembetűnő eredményei mellett ott látjuk a kisgazdák szorgalmának gyümölcseit s mindenhol, mindenben felismerjük földművelésügyi kormányunk egyik-másik kimagasló vezérférfiának avatott kezét, lelkes ügyszeretetét. A világ minden részéből sűrűn keresik fel s elragadtatással tanulmányozzák szakemberek is e múzeumot, amely egyaránt nyújt hasznos tanulságot és igaz gyönyörűséget mindenkinek. Belföldi látogatóinak száma szintén szépen szaporodik: 1924-ben megközelítette a száz-húszezret, bár 1909-ben, amikor Nagy-magyarországból került ki a nézőközönsége, 160 ezernél többen keresték fel.

A múzeum története.

A Mezőgazdasági Múzeum létesítésének eszméje az 1896. évi ezredéves

országos kiállítás alkalmából merült fel. E kiállításon bemutatott mezőgazdasági vonatkozású gyűjtemények és tárgyak ugyanis a közönség széles körében oly nagy érdeklődésre találtak, hogy a szak-körök kíváncsian tartották e gazdag anyagot egy állandó múzeumban megőrizni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület javaslatára Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az állandó Mezőgazdasági Múzeum felállításának eszméjét magáévá tette s előterjesztésére a törvényhozás 1900-ban kétféle koronát szavazott meg arra, hogy az ezredéves kiállítás történelmi csoportjának elhelyezésére ideiglenesen emelt épületek állandó anyagból újraépíttessenek s a Mezőgazdasági Múzeum anyaga ezekben nyerjen állandó elhelyezést. Az állam egyidejűleg a belső berendezés költségeire 400.000 koronát engedélyezett. A múzeum mai helyiségeül szolgáló szilárd épületek 1904. évben készültek el, amikor a gyűjteménytárak véglegesen mai helyiségükbe kerültek. A múzeum egyes osztályainak szakszerű berendezése 1907. év júniusában nyert befejezést s ugyanezen hó 9-én I. Ferenc József király nyitotta meg a M. Kir. Mezőgazdasági Múzeumot Darányi Ignác akkori földm. miniszter, Saárossy Kapeller Ferenc min. tanácsos, a múzeum akkori igazgatója és az ország előkelő segei jelenlétében.

A múzeum célja mindazt bemutatni, ami a magyar mezőgazdaság, erdészet, halászat, vadászat szempontjából érdekes és hasznos. Ismerteti elsősorban Magyarország mezőgazdasági termelését, az ennek előmozdítására hivatott különféle intézmények működését, a mezőgazdasági termelés fejlesztő és védelmi tényezőit, a mezőgazdasági munkásügy rendszerét s a mezőgazdasági ipart. További feladata a gazdát és kereskedőt érdeklő

termelési adatok közzététele, a mezőgazdasági technika haladásának bemutatása, a gazdasági ismeretek s a gyakorlatban hasznosnak bizonyult kísérletek népszerűsítése. A múzeum elsősorban a hazai mezőgazdaság érdekeit szolgálja, de ahol kívánatos, ott okulás céljából a velünk rokonviszonyok között termelő külföld mezőgazdasági eredményeit is bemutatja. E célok érdekében a múzeum anyagát állandóan bővíti, azt szakemberek és a nagyközönség részére szemléltetővé teszi, időleges kiállításokat rendez, szakelőadásokat tart és 20.000 kötetes szakkönyvtárat tart fenn. Gyűjteményeinek gyarapítására a világháború kitöréséig a földművelésügyi kormány évről-évre jelentékeny összegeket fordított, míg újabban lelkes szakemberek és érdeklődők tárgyadományaira van a múzeum utalva.

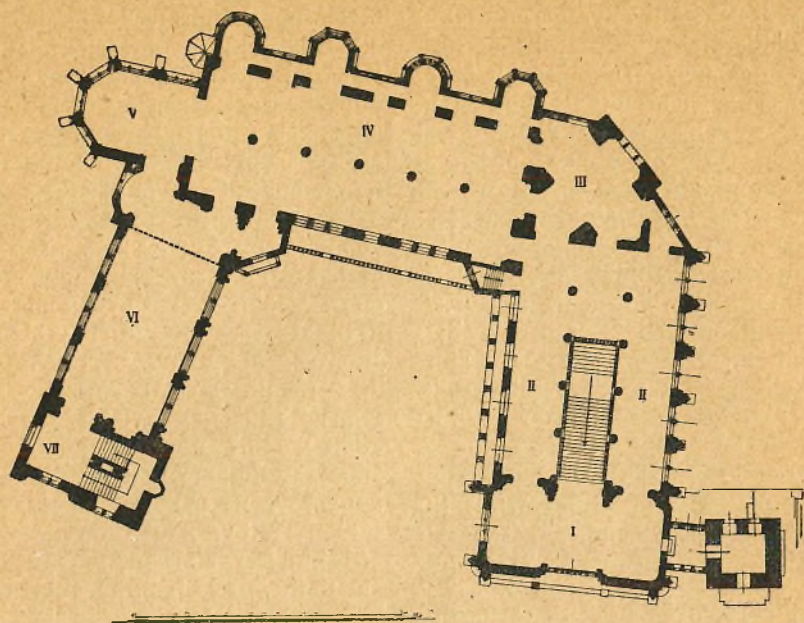
A múzeum épületcsoportja a város ligeti tő Széchenyi-szigetén fekszik és a székesfőváros történelmi becsű műalkotásai között első helyen áll. Alpár Ignác műépítész a különböző történelmi múltú hazai műemlékek legszebb és legfestőibb részleteiből tervezte egységes egészzé, bemutatván a magyar építésművészet fejlődését Szent Istvántól Mária Terézia uralkodásának idejéig. Az épületcsoport az ezen idő alatt uralkodott három főstílusnak megfelelően román, csúcsíves és reneszánsz részre oszlik. A román csoport az Árpád-kori építési módot mutatja be, így a kolostorudvar, a hozzáépített XIII. századbéli kis kápolna, amelynek homlokzata a Szent István király által alapított vas megyei híres jaáki Benedek-rendi apátság templomának hű mása. A főkaputól jobbra fekvő csúcsíves épület a későbbi középkornak Mátyás király korszakáig fennállott építésmódját tünteti fel. A közönség e csoportot Vajda-Hunyad várnak nevezi, bár annak csak tőfelőli festői szépségű homlokzata mutatja be a Vajda-Hunyadi vár egyik részét. A várudvar díszcserjéi között lát-

ható gr. Károlyi Sándornak, a szövetségi eszme apostolának, Strobl Zsigmond által készített bronzszobra, távolabb pedig Béla király névtelen jegyzőjének, »Anonymus« szobra, mely Ligeti Miklós művész alkotása. A reneszánsz épületcsoport a későbbi korból származó különféle magyar műemlékek után épült. A főhomlokzat Mária Terézia-modorban van kiképezve; e stílus Magyarország újabkori építési művészetének fejlődésére legnagyobb befolyást gyakorolt. A múzeum főbejárata a reneszánsz-épület kapuja. Ezen épület alaprajzán római számokkal jelzett termekben vannak elhelyezve a hasonló számmal megjelölt alábbi osztályok:

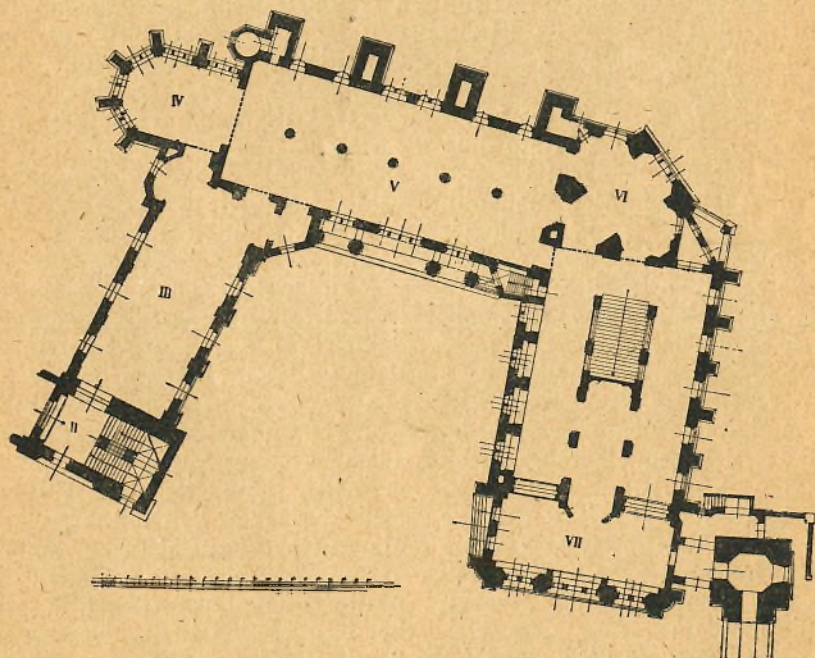
I. Az *agroteológia osztálya* a jobb oldali folyosón a M. Kir. Földtani Intézet berendezését, gazdag múzeumát, talajfelvételeit és térképeit, artézi kutaink térképét s a hazai termőtalajok szelvényeit mutatja be. Ugyanitt gyógyfürdőink képei, a hazai ásványos vizek s azok vegyelemzéseai láthatók.

II. A *gazdasági statisztika osztálya* ugyanezen folyosón hazánk termelési és munkabérvizsnyainak, a gazdasági hírszolgálatnak s gazdasági hitelügyünknek adatait, térképeit és egyéb tárgyait mutatja be.

III—IV. A *növénytermelési osztály* felöleli hazánk összes kulturnövényeit, magvak, kalászok, szárított takarmányok vagy természetű utánzatok alakjában, az egyes növények mellett jellegzetes talajnemeiket is feltüntetve. A III. jelzésű helyiséget a búza foglalja el, az ország minden részéből összegyűjtött búzafajok vegyi elemzésének és súlyának feltüntetésével. Mellettük minta ama talajból, amelyben termettek. Ezt kiegészíti a külföldi búzakereszközgyűjtemény és a gyom-magvak csoportja. Különösen érdekes itt egy őskori maglelet, amelyet *Deininger* Imre jószágigazgató szakszerű ismertetéssel adományozott a múzeumnak. A IV. számú nagy csarnokban a hazánkban termesztett leg-

A csúcsíves épületrész emeleti alaprajza.

A csúcsíves épületrész földszinti alaprajza.

több gazdasági növény természetű utánpótlása látható.

V. A *dohánytermelés csoportjában* Magyarország jellegzetes dohányfajtái, dohánybetegségei, a dohány fejlődése és kártevői, feldolgozásának módjai és eszközei vannak bemutatva.

VI. A *kertészeti osztály* berendezése a haszonkertészet jellegét domborítja ki. A gyümölcsészet köréből hazai gyümölcsfajták színes képei, utánpótlásai, gyümölcsmagvak gyűjteményei, karózási és védekezési módok, alakfák, gyümölcsfeldolgozási kellékek, konzervek láthatók. A zöldségkertészet csoportjában zöldségek utánpótlásai, magvai, vízemelő és öntözöberendezések mintái, a díszkertészet köréből dísznövények képei, üvegházak mintái, az általános kertészet köréből pedig kerti eszközök, kártékony rovarok gyűjteménye s a falakon és ablakokon számos fénykép, festmény látható.

VII. A *növénybetegségek osztályában* a magyaróvári növényélet- és kórtani állomás a mezőgazdaságilag fontos növények betegségeit mutatja be készítmények, szárított növények, rajzok és fényképek által.

VIII. A *káros és hasznos állatok osztályában* a leggyakrabban előforduló ama állatok láthatók, amelyek a mezőgazdaság jövedelmezőségére nagyobb befolyást gyakorolnak. A kártevők között a rovarok vannak legnagyobb számmal képviselve. Egyik faliszekrényben több szövetdarab áll: a gabonamoly milliónyi hernyójának szövedéke, mely a legkritikább példányok egyike s a múzeum nevezetessége. A kártevők kártételének módja s az ellenük való védekezés eszközei itt szemlélhetők, köztük a sáskairtás bemutatása.

IX. A *szőlészet és borászat osztálya* Magyarország szőlőtermelését, a szőlő legveszedelmesebb ellenségeit, azok fejlődését s az ellenük való védekezést szemlélteti sokoldalú gazdag anyagával.

X. A *kísérletiügyi osztály* a föld-

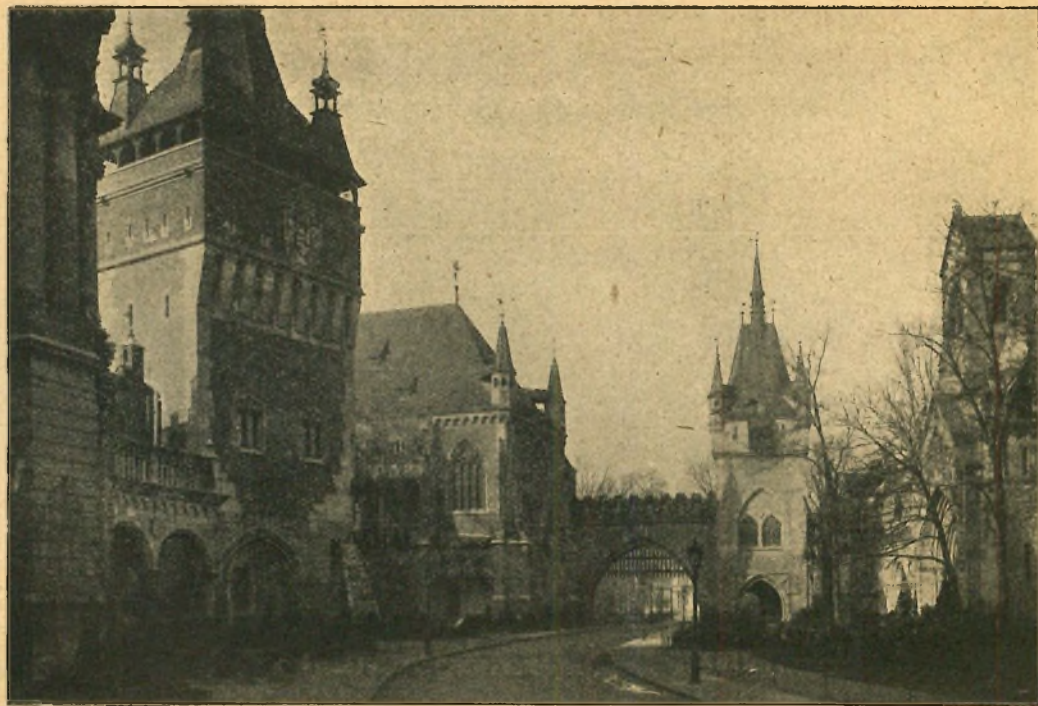
művelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló kísérletiügyi intézetek működését ismerteti. Ezek hivatása a mező- és erdőgazdasági termelés előmozdítása, a károsodást elhárító kísérletezések, kutatások eszközzése s az alábbi intézmények működése van képek, tárgyak, eszközök, kiadványok és térképek által szemléltetve. M. kir. vegykísérleti állomások: Debrecen, Keszthely, Magyaróvár. Vetőmagvizsgáló állomás: Budapest, Debrecen, Keszthely. Gépkísérleti állomás: Magyaróvár. Növénytermelési kísérleti állomás: Magyaróvár. Dohánytermelési kísérleti állomás: Debrecen. Állat-élettani és takarmányozási kísérleti állomás: Budapest. Tej-kísérleti állomás: Magyaróvár. Gyapjúminősítő intézet: Budapest. Rovartani állomás: Budapest. Növényélet- és kórtani állomás, bakteriologiai intézet, központi szőlészeti kísérleti intézet: Budapest. Erdészeti kísérleti állomás: Sopron.

XI. A *tejgazdasági osztály* a legkezdetelegesebb tejgazdasági eszközöktől a legtökéletesebb gépekig mindent bemutat. Térképeken a tejszövetkezetek elterjedését, képekben pedig a kiválóbb tejüzemeket, szövetkezeteket szemlélteti.

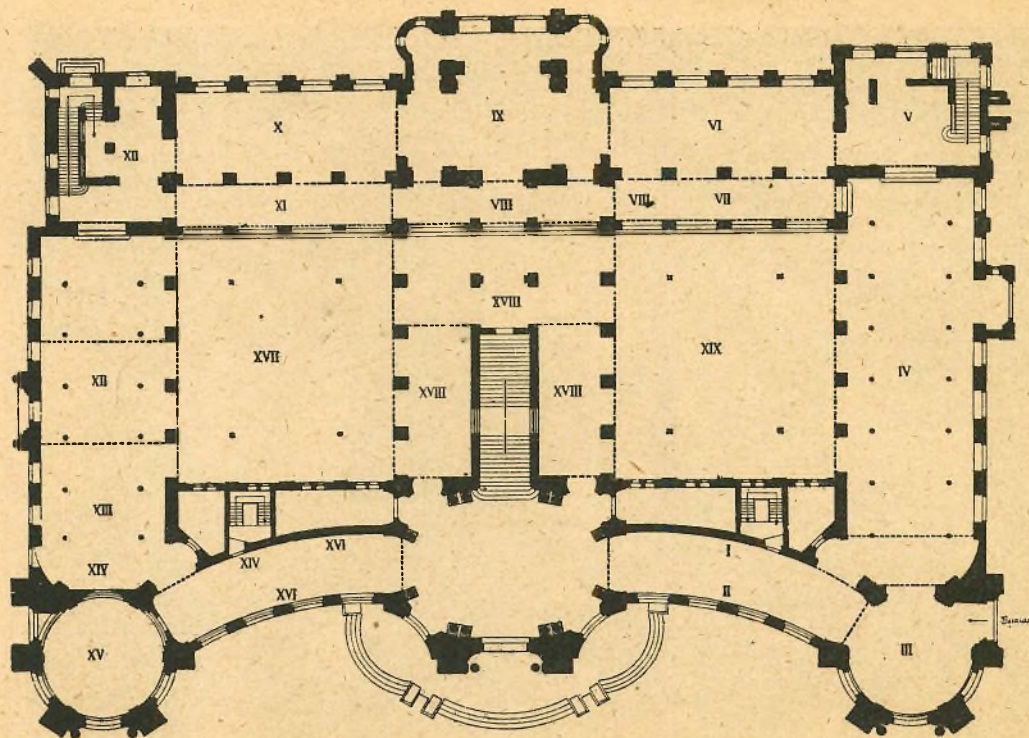
XII—XIII. A *mezőgazdasági iparok osztályának* malomipari részében az 1839. évből való első hengersizék, továbbá különféle szél-, vízi- és hajómalom kisebbített mása, egy modern gőzmalom keresztmetszete s a malomipar különféle termékei láthatók. A szesziparnál mezőgazdasági szeszgyár modellje, szeszgyárak képei és szesztermelésünk adatai vannak bemutatva. A malata- és sörgyártásnál sörfajtáink gyűjteménye, gyárak képei és termelési adatai, a cukorgyártásnál a sárvári gyár modellje, különféle cukorfeleségek és melléktermékek láthatók. Az olajiparnál olajmagvak gyűjteménye, gyárak képei, a len és kender csoportjánál gyári és háziipari készítmények, gépek, eszközök, kender- és lenfajták, kenderpajta és kenderáztató mintája és szövőszékek

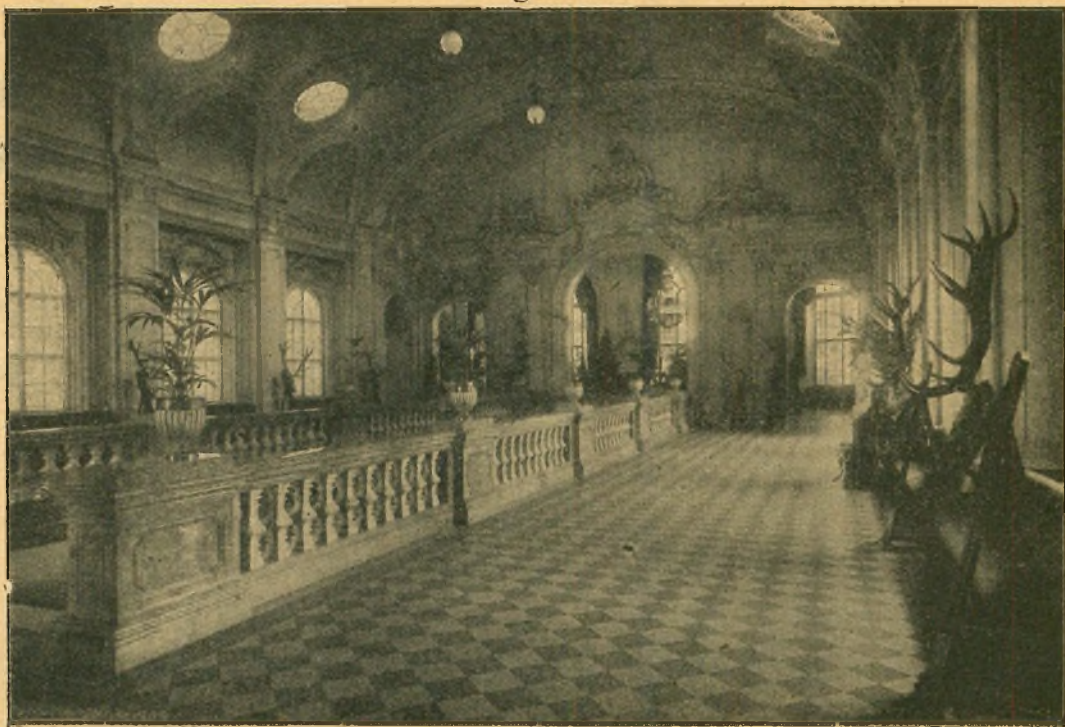
A múzeum főépületének homlokzata

Hidas kapu és a segesvári torony. Balról gr. Károlyi Sándor szobra

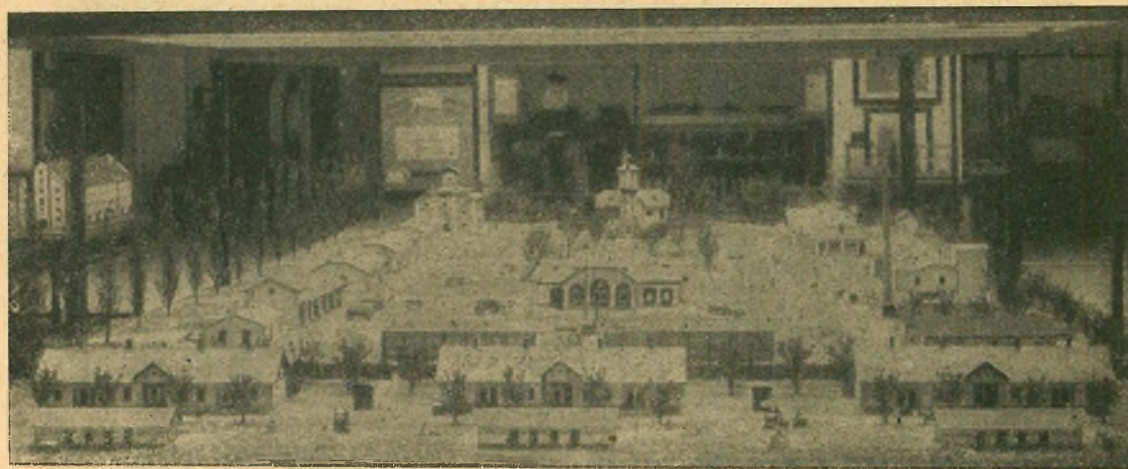
Főépület földszintje, középén a múzeum bejárata

Agancsgyűjtemény, a főépület lépcsőcsarnokában

Gazdasági épületek osztálya

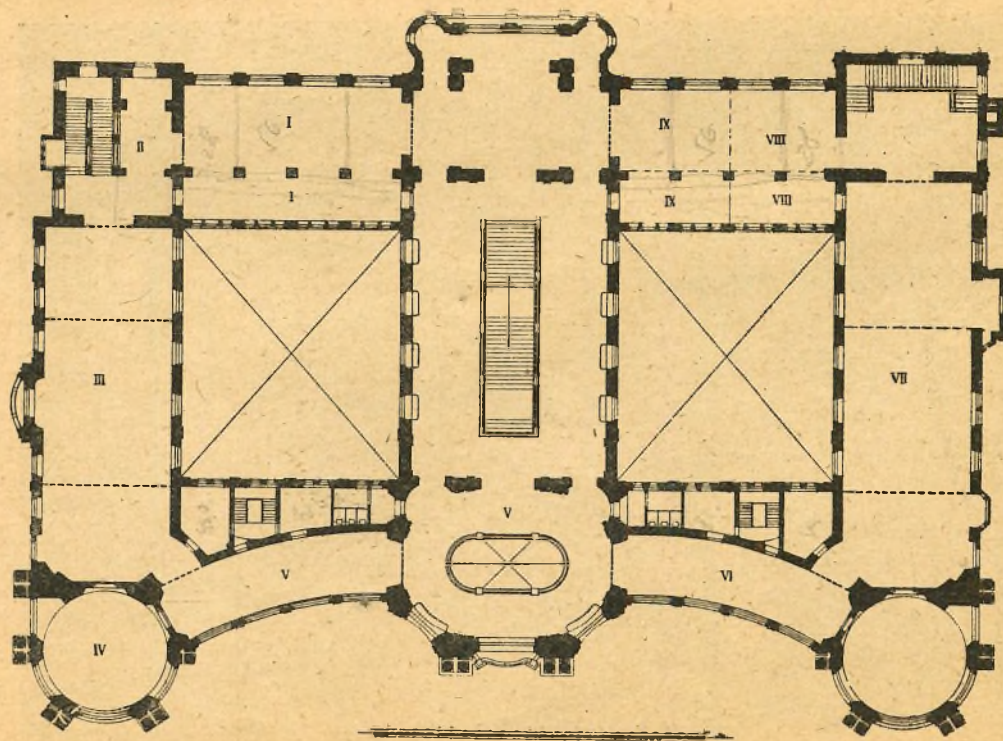
Ezerholdas alföldi belterjes gazdaság majorja

Ösfoglalkozások osztálya

Kertészeti osztály.

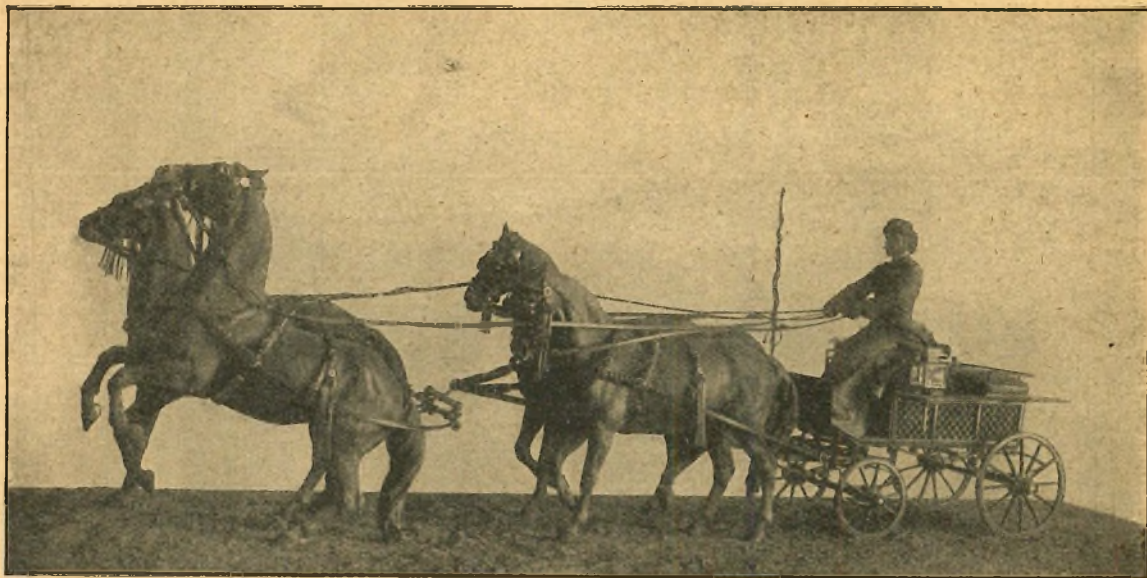
Főépület emelete, az állattenyésztési és vízrajzi osztályokkal

Lótenyésztési osztály részlete

A. szarvasmarhatenyésztés osztálya

Magyar úri négyesfogat, a lótenyésztési osztályban

Négyes magyar ökörfogat, szántás közben

Erdészeti osztály részlete

Fegyverterem a vadászati osztályban

Vaddisznó, malacokkal

Bögő szarvas

láthatók. A háziipari részben érdekesek a tanfolyamok és termelőszövetkezetek eredményeit szemléltető képek s a mezőgazdasági háziipar különféle készítményei, fafaragás, gyékény, cirok-, sás- és szalmafonású munkák stb.

XIV. A *mezőgazdasági munkásügyek osztálya* a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár és a munkasközvetítő működésének eredményeit ismerteti. Egy népkönyvtári szekrényben a földművelésügyi minisztérium által a háború előtti időben adományozott népkönyvtár látható. Érdekes táblázatok nyújtanak tájékoztatást a népies gazdasági felolvasások, tanfolyamok adatairól, a községi segélyalapokról s a munkások és cselédek jutalmazásáról. Munkásvédelmi eszközök, továbbá gazdasági munkaházak modelljei, tervrajzai és képei egészítik ki a gyűjteményt.

XV. A *gazdaságtörténelmi osztály* a múlt század kimagasló mezőgazdasági kultúreseményeit és intézményeit, gazdasági szakiskolák és egyes uradalmak multjára vonatkozó képeket, okiratokat, ezenfelül mezőgazdaságunk néhány úttörőjének arcképét mutatja be. Különösen a magyaróvári, alcsuti és keszthelyi uradalmak képei, térképei, számadási és egyéb iratai, bérszerződések találhatók nagyobb számmal. A magyaróvári főhercegi gazdaképző intézet anyakönyvei 1818-tól s a Keszthelyi Georgikon 1797 óta vezetett anyakönyve, gróf Festetich Györgynek, a Georgikon megalapítójának mellszobra és több jeles szakferfi arcképe is itt látható, a magyaróvári szakiskolát bőkezűen támogató Mária Krisztina főhercegnő, Albert Kázmér és Károly Lajos főhercegek festményein kívül.

XVI. A *meteorológiai osztályban* a folyosón a budapesti meteorológiai és földmágnességi intézet berendezése, eszközei és kiadványai s a Konkoly-Thegefele csillagvizsgáló képei láthatók. Térképek szemléltetik a meteorológiai állomások megfigyelésének adatait, a hő-

mérséklet és csapadék eloszlását s a földrengéseket.

XVII. A *mezőgazdasági építkezés osztálya* az egyes vidékek kisgazdáinak udvarberendezését, az uradalmak cselédlakásait, gazdasági épületeit s egyes majorok berendezéseit, sertéshizlálók mintáit, dohánypajták, cirokszáritók, szellőztető magtárak rajzait, költségvetéseit és anyagszükségleti kimutatásait részletesen tárja szemünk elé. Különösen érdekes és tanulságos itt egy ezerholdas belterjes alföldi gazdaság modern majorját szemléltető modell, amelyet képen is bemutatunk.

XVIII. A *gazdasági gépek és eszközök osztálya* régi és mai használatú gazdasági gépeket mutat be, köztük az 1852-ben Magyarországra szállított s az 1900. évig, 48 éven keresztül használatban volt első lokomobilt, mely Clayton-Shuttleworth & Co. lincolni gépgyár ajándékeként került a múzeumba. Üvegszekrényekben az eke fejlődését bemutató Raufele ekemodellgyűjtemény a világ összes ekéit bemutatja. Szekrényekben egész sereg gazdasági gőzgép, lokomobil kicsinyített metszete látható. Ebben az osztályban oly gépek kerülnek bemutatásra, melyek hazai viszonyaink között a gyakorlatban legjobban beváltak. Egy részüket a gépgyárak bocsátották a múzeum rendelkezésére.

A XIX. számú üvegfedelű udvart terem időleges szakkiallítások helyiségéül szolgál. Ezideig a halászati, galamb-, virág- és gyógynövénykiállítás anyaga került itt bemutatásra.

Az állattenyésztés körébe vágó gazdag anyag a reneszánsz-épület emeletén van elhelyezve.

I. A *lótenyésztési osztályban* a kisbéri, mezőhegyesi és bábolnai állami ménészek tenyészállatai, lótipusai gazdag sorozatú festmények, fényképek és szobrok alakjában láthatók, utóbbiak ifj. Vassagh György szobrászművész alkotásai. Ugyanő készítette a magyar úrinégyes-

fogat szoborcsoportját. Itt áll lótenyésztésünk iránymutatójának, Kozma Ferencnek mellszobra Zala Györgytől.

II. Az állategészségügyi osztály a különféle állati betegségek eredeti képzőműveit és képeit mutatja be oly tanulságosan, hogy az állattenyésztő gazda a járványszerű betegségeket azok alapján könnyen felismerhesse. Térképek szemléltetik az állatorvosok s az állategészségügyi intézmények országos eloszlását, a ragadós állati betegségek elterjedését és modellek mutatják be egy szabályszerűen berendezett állatvásártér, egy sertésmegfigyelő, egy sertés-hízaló s több modern közvágóhíd berendezését.

III. A szarvasmarhatenyésztési osztályban az erdélyi magyarfajta fehér és a külföldről származó berni szimmentáli, pinzgaui és más pirostarka szarvasmarhák tisztavérű példányait festmények, fényképek és az ifj. Vastagh György által készített kitűnő szobrok mutatják be. Érdekesen egészítik ki ezeket a magyar pásztoréletet ábrázoló képek. A juhászat és sertéstenyésztés csoportjába a M. Kir. Gyapjúminősítő Intézet tanulságos gyapjúmintái, tenyészállatképei és állatszobrai foglalnak helyet. A baromfitenyésztés csoportja a magyar és a külföldi szárnyasok s az ezek keresztezéséből származó fajok képeit és kitömött példányait, továbbá a tojás-termelés adatait s művészien festett hús-véti tojások gyűjteményét foglalja magába. Érdekes látványosság a galambok és házinyulak csoportja is.

IV. Az ősfoglalkozásoknak Herman Ottó által berendezett osztálya rendkívül érdekes és tanulságos módon ismerteti az őseink által sok évszázadon keresztül főfoglalkozásként üzött pásztoréletet és halászatot, annak eszközeit.

V—VI. A mezőgazdasági szakoktatás osztálya az emeleti folyosókon száz és száz képben mutatja be a különféle mező-, kert-, szőlő- és erdőgazdasági szakiskolák épületeit, berendezését, gazda-

ságának fekvését és táblázatok ismertetik működésük adatait.

VII. A folyószabályozás és ártérmentítés osztályában áll a folyamszabályozás és sok más hasznos intézmény kezdeményezőjének, gróf Széchenyi Istvánnak és kiváló munkatársának, Vásárhelyi Pál vízszabályozó mérnöknek szobra. Ugyanitt két tiszai kubikos szobra látható teljes felszereléssel, mutatva, hogyan élnek évtizedeken át gyékénykunyhójukban a kubikosok, amíg a hatalmas földsáncokat építik, amelyek hatmillió holdat mentesítettek a folyók kiöntéseitől. A vízrajzi csoport sokoldalú érdekes gyűjteményei hazai folyóink egykori folyását, későbbi szabályozását s mai állapotát mutatják be.

VIII. A méhészeti osztályban a különféle rendszerű méhkaptárak, kasok, kezelési és védekezési eszközök, szakkönyvek és méhészeti termékek vannak bemutatva.

IX. A selyemtenyésztés osztálya a hazai selyemtenyésztés és selyemfonóipar küzdelemteljes multját s Bezerédj Pál önfeláldozó működésének köszönhető nagyarányú fejlődését ismerteti s bemutatja a selyembogar életének különböző fokozatait, a hazai selyemből készült fonalakat és kelméket, a szederfa különböző fajtáit, a selyemtenyésztési telepek és selyemfonódák képeit és egy japáni selyemipari telepet.

Ebben az épületrészben van az úgynevezett királyfülke I. Ferenc József király és Erzsébet királyné Strobl Alajos művész által készített márványszobrával. A lépcsőházat gróf Széchenyi Béla által adományozott értékes agancsgyűjtemény díszíti.

I—II. A csúcsíves épületben van elhelyezve a múzeum többi anyaga. A földszinti folyosón és a lépcsőházban az erdők mellékhasználatának termékei láthatók: botok, szőlőkarók, továbbá az ehető és mérges gombák gyűjteménye, erdei gyümölcsök és gyógynövények s a kőbányák termékei. A hazai és kül-

földi kidolgozott fanemek gyűjteménye, továbbá a cserkéreg és gubacs termékei láthatók.

III. Az erdőmivelés osztályában közet és talajgyűjtemény, az erdőben vadon nőtt, továbbá a csemetekertekben nevelt csemeték, továbbá azok csomagolásának módja láthatók, erdősítő és erdőkezelő eszközök, csirázató készülékek, erdei vetőmagvak gyűjteménye mellett az erdészetre káros, illetve hasznos madarak, állatok gyűjteménye s a legeltetés káros következményei láthatók.

IV. Az erdőrendezési osztály tárgyai között műszerek, hazánk erdőit fel tüntető domborművű térkép, továbbá üzemtervek és termelési táblák vannak bemutatva.

V. A főhasználat és erdészeti építkezés osztályában többek között a tölgyfa feldolgozása, egy villamos körfűrész modellje, félgyártmányok és készárúk; faragott és hajlított fatárgyak láthatók. A faszállításához használt szekerek, szászánok, vaspályák s egy szénégető telep kisebbített mintája, vízfogó gátak, szabályozási, úsztatási és tutajozási módok bemutatása egészítik ki e csoportot.

VI. Az erdészeti tanügy osztálya a hazai fák s más erdei növények szárított példányait, a fák gombabetegségeit, mohák, zuzmók és rügyek gyűjteményét, erdei famagvakat, virágos galyakat, fametszeteket, továbbá a fából készült papiros gyártásának anyagait s a kátrányból nyert különféle terményeket mutatja be.

VII. A halászati osztály Magyarország halfajait, a halak táplálására szolgáló vizinövényeket és állatokat s a külföldről meghonosított halféléket szemlélteti. Gyönyörű kis halastóban élő halak úszkálnak s partjain a halak emlős és szárnyas ellenségei láthatók. A halászat módjai és eszközei, a halvédelem s a halkereskedelem, a halszállítás ismertetése teszik tanulságossá e gyönyörű csoportokat.

A vadászati osztály a csúcsíves épület emeletén hatalmas kitömött példas-

nyokban mutatja be a hazai dúvadakat és ragadozó madarakat. I. Ferenc József király által Gödöllőn elejtett s a múzeumnak ajándékozott hatalmas vadkanok, mellettük a vadkant üldöző farkas csoport, bárlól özet prédául ejtő hiúz csoport látható. E csoporttal szemben áll egy rendkívül nagy medve, gróf Andrássy Géza ajándéka. A sarokfülkében, az ősvadászat csoportjában a Magyarországon hajdan élt, de már kiveszett vadak: jávorszarvas, bölény, hód és az elmúlt idők vadászati módjai, köztük a solymászat, továbbá régi vadászfegyverek tűnnek szemeink elé.

A nemesvadak csoportja a Hunyadyak s más főúri családok címereivel díszített oszlopos teremben van elhelyezve. Mezei nyúl, őz, dām vad, szarvas, zerge és muflon csoportjai láthatók úgy téli, mint nyári szőrmében. A falakon balról vízi szárnyasok, jobbról mezei és erdei vad szárnyasok, fajok, fécánok, foglyok, egyik falon özaggancs-gyűjtemény, egy nagyobb fülkében pedig egy József főherceg által elejtett szarvas látható. A fegyverterem közepén József főherceg által lőtt vadkan, a falon a múzeum nagylelkű pártfogójának, gróf Széchenyi Bélának arcképe, a faliszekrényekben pedig vadászati fegyverek fejlődési sorozata látható a kováspuskától kezdve a legmodernebb angol fegyverig. A falak mentén vadászebek modelljei, az időmítésükre szolgáló eszközök s egy fán az összes bagolyfajták, máshol a dúvad fogásához használt különféle csapdák és vadfogók vannak elhelyezve. E terem összes ablakait vadászjeleneteket és vadásztanyákat ábrázoló üvegképek díszítik. A vadorzóktól elkobozott fegyverek s egyéb vadászati eszközök nagy gyűjteménye a melléklépcsőn van elhelyezve.

A gazdag és tanulságos gyűjtemény kincsre ily futólagos pillantást vetve is láthatjuk, hogy a múzeum azt a nagy feladatát, hogy mezőgazdaságunk minden ágazatát oktatólag és a gyakorlati élet

igényeinek megfelelően tárja közönsége elé, mily tökéletes rendszerrel és mily vonzó alakban teljesíti.

Ha még hozzátesszük, hogy minden osztályában a felsoroltakon kívül ismereti azt is, mily méretű a vonatkozó mezőgazdasági ág termelése, milyen annak bel- és külkereskedelmi forgalma, akkor tapasztaljuk azt, hogy a múzeum másik nagy feladatát: a termelés és fogyasztás, a mezőgazdasági kereskedelem és ipar egymásra hatását, egymással való érintkezését miként állítja ezen egymásra utalt tényezők szeme elé.

Ha végül tekintetbe vesszük azt is, hogy a *mezőgazdasági szakkönyvtár*,

mely a múzeum összekötő épületrészeinek emeletén a nyitási napokon az érdeklődő szakembernek mindig ingyenes rendelkezésére áll, a mezőgazdaság minden szakmáját felölelő 24 ezer tudományos művel és szakfolyóiratokkal, akkor a Hunyadyak ezen ősi várától minden tanulmányozó látogatásunk után nemcsak azzal veszünk búcsút, hogy abba szaktudásunk gyarapítása szempontjából örömmel térhetünk vissza, hanem hazánk mezőgazdaságának ezen hű tükörképében a multak dicsősége fényköréből új reménység költözik szívéinkbe és lelkünkbe a jobb, a szebb jövő felemelő kilátásával.

Aki azt akarja, hogy községe fejlődjön, szépüljön, jobb és emberibb legyen benne az élet, csökkenjen a járványok, tüdővész pusztítása s kevesebb verejtékkel, de nagyobb szakismerettel többet termelve, mindenkinek legyen módja élvezni az élet szépségeit: a barátságos otthont, jó könyveket, műkedvelők színelőadásait, hangversenyeit s a testbenlélekből erős gyermekek mulatságait,

aki közöny és maradiság helyett haladást és nemzeti megújódást akar látni minden téren,

az lépjen be tagul és másokat is irasson be a Faluszövetségbe! Évi tagdíja csupán 4 aranykorona, amiért »A Vasárnap« című illusztrált heti lap is jár. Magánszemélyek, egyesületek, szövetkezetek, körök évi 12 aranykorona tagdíjért a »Vasárnapot« és a »Falu« folyóiratot kapják.

A Faluszövetség négyéves fennállása óta egyre növekvő eredménnyel dolgozik azon, hogy a falvakban jólét, élénk társadalmi és kulturális élet legyen. Munkája annál eredményesebb lesz, minél nagyobb tábor küzd zászlaja alatt; ezért minden haladni akaró **falú vezetőembere, társadalmi egyesülete és derekabb polgára lépjen be a tagok sorába!**

A Faluszövetség támogat, kezdeményez, vagy irányít minden olyan tervet, mozgalmat, amiből a falunak haszna van.

Előmozdítja a szövetkezetek, egyletek, körök és jóléti **intézmények alapítását** és sikeres munkásságra segíti azokat az egyleteket is, amelyek megfelelő központi irányítás, útmutatás hiányában ezideig alig működtek. Támogatja a falvakat közművek: villanyvilágítás, népház, vagy új lakóházak létesítésében. A Faluszövetség ezideig 106 községben rendezett **gazdasági, ipari és kulturkiállítást**, melyek a látogatók ezreit gyönyörködtetik s megismertetik a célszerű gazdálkodás eszközeivel s a művelődés áldásaival. Ezeken bemutatja és jutalmazza a helybeliek termékeit is és értékesítésüket elősegíti. Udvarjárásokat, állatdíjazásokat tart s a jelesebb gazdákat kitünteti.

A Faluszövetség ezideig 100 **népkönyvtárat** létesített és sok százezer példányban adott ki könyveket, melyek ismeretterjesztő előadások vezérfonalául is szolgálnak. Falusi műkedvelők részére alkalmas színdarabokat ad ki s azokból betanulásra több példányt is kölcsönöz. Dalosversenyeket, hazafias ünnepeket rendez, dalárdákat, zenekarokat alapít és részükre dalfüzetet, »A Falu« lapban pedig kottás dalokat nyújt.

A **Faluszövetség fiókjai**, olvasókörei, ifjúsági egyletei az egész országra kiterjednek. **Villamos-osztálya** szolgáltatja legtöbb községben a villamos erőt és világítást, **kisvasút-osztálya** legutóbb is egy háromszáz kilométeres tanyai vasút építését vitte keresztül. **Földbirtokrendezési osztálya** megkönnyíti az arra érdemesek földhözjutását, képviselőtükben az Országos Földbirtokrendező Bíróságnál eljár s a helyszíni tárgyalásokra szakértőt küld. **Gazdasági tájékoztató irodája** útmutatást nyújt a falu minden ügyes-bajos dolgában, adó- és jogi ügyekben is.

A falvak haladását szíven viselő minden egyesület, vezetőember és polgár lépjen be a Faluszövetségbe!
Budapest, Zoltán-utca 8. sz.

Kérjen tájékoztatót és gyűjtőívet!

Gazdasági
számveteli nyomtatványok
és könyvek,
valamint minden egyéb
üzleti könyv

legelőnyösebben
nyomtatványosztályunkban
szerezhetők be.

Árjegyzéket megkeresésre szívesen küldünk.

“PÁTRIA”

Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.
Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek)

Elemi, polgári és szakiskolák,
továbbá egyesületek részére nélkülözhetetlen

SZEMLÉLTETŐ FALIKÉPEK

kaphatók: **A Faluszövetség, Budapest, V., Zoltán-utca 8. sz.**
a 70 darab, részben többszínnyomású falitábla
ára összesen 35 aranykorona (500,000 korona).

Minden táblán magyarázó szöveggel ellátott több kép szemlélteti hazánk érdekesebb vidékeit, népéletét, népviseleteit, népszokásait, a hazai és külföldi állatokat s a zöldség-, gyümölcs- és virágkertészet, méhészet és mezőgazdaság s az egészségügy alapismereteit.

„A FALU” FOLYÓIRAT

Szerkeszti: BODÓ JÁNOS és Dr. BODOR ANTAL.

Kiadja: **A Faluszövetség, Budapest, V., Zoltán-utca 8. szám.**

Megjelenik havonként 80—100 oldalon, gazdag szép-
irodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel.

Allandó rovatai: Művelődés. Községfejlesztés és építkezés. Egészségügy és népjólét. Testnevelés. Rádió. Irodalom. Községmonografiák. Mezőgazdaság, kertészet, méhészet stb. Műkedvelők rovatban előadásra alkalmas szindarabokat és magyar nóták hangjegyeit közli. A lap minden száma falvaink multját, mai közállapotait, törekvéseit és fejlesztésük, tennivalóit ismerteti. Előfizetési díja fél-
évre 50 ezer korona, mutatványszám 9 ezer korona.

„AZ EMBER” NEMZETKÖZI EMBERVÉDELMI KIÁLLÍTÁS 1926. május 29-től augusztus 3-ig Budapesten, az Iparcsarnokban.

Nézze meg mindenki a faj, az egyén és a társadalom egészségügyét egyaránt szolgáló érdekes és tanulságos kiállítást.

ÁLLAMGÉPGYÁRI

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK

„ASTRA“ SZÍVÓGÁZCSÉPLŐKÉSZLETEK SZALMAKAZALOZÓK

LÓHEREFEJTŐK stb. stb.

LEGJOBB GYÁRTMÁNYÚ egyetemes acélekék, talajmívelő eszközök, egyszerű és műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek, rosták, triőrök, morzsolók, darálók, szecskavágók, répavágók, borgazdasági, eszközök stb.

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KER., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 32.

„AGROLUX“ KÖZSÉGEKET ÉS MEZŐGAZDASÁGOKAT VILLAMOSÍTÓ R.-T. BUDAPEST V., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 19.

TELEFON: L. 988—96

KÖZSÉGI VILLAMOSBERENDEZÉSEINK: Kunszentmárton, Doboz, Kondoros, Tunyog, Matolcs, Jászapáti, Monok, Mezőberény, Békésszentandrás, Öcsöd, Endrőd, Szabadszállás, Mosonszentjános, Mosonszentpéter, Balatonalmádi, Szentkirályszabadja, Vörösberény, Kálóz, Szeghalom, Füzesgyarmat stb.

VÁROSI TELEP: Székesfehérvár sz. kir. város új 2×1500 lóerős villamostelege és hálózata.

URADALMI BERENDEZÉSEK: gróf Széchenyi-Aladár Monok, gróf Wenckheim Dénes Doboz, gróf Wenckheim Lajos Vésztő, K. Pethes László Jászapáti, Léderer Bernát Békésszentandrás, Farkas György Füzesgyarmat, gróf Blankenstein Pál Füzesgyarmat.

TÁVVEZETÉKEK: Békésszentandrás-Öcsöd, Szeghalom-Füzesgyarmat, Veszprém-Balatonalmádi-Vörösberény.

**Tűz-, jég-, betörés-, baleset-,
szavatossági és életbiztosítást**

csak a

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETÉNél,

**a magyar gazdatársadalom szintiszta
magyar biztosító intézeténél kössünk!**

IGAZGATÓSÁG:

Budapest, IX. ker., Üllői-út 1. szám

Vezérképviselőségek:

Balassagyarmat : Scitovszky-utca 10/b.

Debreczen : Ferenc József-út 26—28.

Győr : Deák-út 12.

Kaposvár : Fő-utca 31.

Nagykanizsa : Kazinczy-utca 43/c.

Miskolcz : Széchenyi-utca 35.

Pécs : Rákóczi-utca 11.

Szeged : Tisza Lajos-körút 38.

Székesfehérvár : Ferenc József-tér 9.

Szombathely : Széll Kálmán-utca 7.

Szolnok : Gorove-utca 2680. Telefon : 157.

**Helyi képviselők
az ország minden egyes községében!**

A CSÉPLŐKÉSZLETEK KÖZÜL

A legmegbízhatóbb

A legkönnyebben kezelhető

A legegyszerűbb

A GŐZCSÉPLŐKÉSZLET!

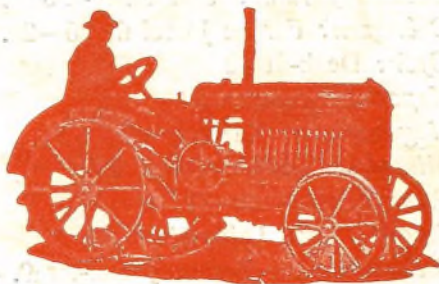
HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, VI. KÖR., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 57. SZÁM

SZÁNT

McCORMICK TRAKTOR

CSÉPEL

**Fogyasztás
1 magyar hold-
don 6-40 kilo-
gramm
petróleum!**

**Teljesítmény
8" szántásnál
középkötött ta-
lajon 1 óra alatt
1 m. hold!**

28 golyóscsapágó

Légtisztítóberendezés

Fordulat önműködően szabályozva

Magasfeszültségű mágnes

Működő részek portól teljesen megvédve

Szíjtárcsa a motoron

Motorhengerek kicserélhetők

Beépített regulátor

Levehető kapaszkodók

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY McCORMICK & DEERING, CHICAGO . . Vezérképviselet:

DÉNES B. R.-T.

BUDAPEST, V. KER., VÁCI-ÚT 98. SZÁM

Levélfelm: Budapest 56. főköbérő.

Sürgőnyfelm: Débert Budapest

Telefon: Lipót 909-80 és 909-51

VONTAT

ARAT